Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телеф.: BErgen 4-0237, 4-0807
Телеф. УНО: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 23. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го СІЧНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 23. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 29, 1952. VOL. LX.

СЕНАТОРИ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

Вашингтон. — Провідні республіканські й демократичні сенатори почали радитися, без уваги на партійну приналежність, щоб придумати способи для зниження буджету, запропонова[ного] президентом на наступни[й] скарбовий рік висотою $85,400,000,000. Водночас предсідник Торговельної Палати Злучених Держав, Д. А. Долсі, вийшов з пропозицією, щоб бюджет обкроїти на $14,400,000,000 і так збалансувати видатки з приходами, що передбачені на дол. 71,000,000,000. Долсі, між ін. вимагає, щоб обкроїти дол. 5,800,000,000 з отих десять більйонів, що їх президент пропонує видати на чужинну допомогу. Сен. Пол Г. Доґлес, демократ з Ілиной, вийшов з пляном, як обкроїти бюджет на 7 або 7.7 більйонів і заощадити 2-3 більйони при вибиранні недоплачених податків. Сен. Бурнет Р. Мейбанк, демократ, голова сенатської банкової комісії, передбачує, що Конґрес може обкроїти більше ніж три більйони з президентом предложеного бюджету, головно з видатків на військові цілі і на допомогу закордонним країнам. Сен. Стайлс Бриджес, республіканець з Ню Гемпшир, вимагає цілковитої перевірки американських зобов'язань супроти закордонних держав, щоб допомогти їм у забезпеці від аґресії. Другий республіканець, сен. Еверет М. Дерксен з Ілиной, висловив надію, що передбачений дефіцит можна буде знижити обкроєнням бюджету на 7-8 більйонів. Не зважаючи на оцю пропозицію згаданих сенаторів, Леон Г. Кейсерлінґ, голова Президентської Ради Економічних Дорадників у промові крізь радіо передбачив, що Конґрес під час бюджетової дискусії буде слідкувати за предложенням президента.

Вилсон за збільшення часу на виріб „фантастичної зброї"

Вашингтон. — Чарлс Е. Вилсон, директор оборонної мобілізації, заявив Спільній Конґресовій Комісії Економічного Звіту, щоб продовжити на дванадцять місяців час, призначений на найвищу продукцію „фантастичних нових родів зброї" для оборони. Потребу продовження часу він мотивував тим, що уряд зробив помилку, коли передбачував постачання відповідної кількости матеріялів на таку зброю вже в теперішнім скарбовім році. Продовження терміну на найвищу продукцію причиниться також до видосконалення самої зброї, між тим теж і літаків тому, що тим часом поpоблено нові винаходи. При цій нагоді Вилсон сказав, що це буде кращий спосіб видавання грошей, зібраних від громадян в виді податків. В парі з піднесенням оборонної продукції до верш[ка] директор мобілізації передбачує вершок обмеження виробів для цивільного вжитку.

Дораджують залізничим палячам погодитися на 23½ ц. підвишки

Вашингтон. — Комісія, назначена президентом для розгляду спору за підвишку платні між юнією залізничних машиністів і палячів та підприємцями порекомендувала президентові, щоб він запропонував юнії прийняти підвишку платні на 23½ центів на годину при роботі на шляхах, а 38 центів при роботі на подвір'ю. Таку підвишку прийняли вже давно інші залізничі робітники. Комісія дораджує загалом прийняти підвишку та інші зміни, випрацьовані залізничими підприємствами, включаючи й зменшення часу праці на подвір'ю з 48 годин до 44. Платня мала бути підвищена на чотири центи, а юнія вимагає дев'ять центів. Таку зміну порекомендував Білий Дім усім залізничникам в грудні 1950 р., одначе машиністи й палячі її відкинули. Комісія каже, що це тільки тимчасове залагодження справи до жовтня 1953 р. і тоді вона буде відновлена на ширші розміри.

Пів мільйона долярів видав федеральний уряд, заки відправив ветерана Ортона Т. Камбела зі служби, що приносила йому $5,450 річно. Якщо б він відкликався ще й до Верховного Суду, кошти можуть бути ще більші.

Померла Юлія М. Шустакевич

Дітройт. — В суботу ввечорі померла Юлія М. Шустакевич, бувша артистка Українського Народного Театру в Галичині, піонерка українського театру в Америці, одна з основниць Союзу Українок Америки та його перша предсідниця, членка 292 Відділу УНСоюзу, загально відома з своєї широкої активности на різних ділянках народного життя, зокрема концертового, крізь радіо і т.п. Покійна часто дописувала до „Свободи", а її більша стаття п. н. „Український Театр в Америці" поміщена в Ювілейнім Альманаху УНСоюзу (1944).

ГУВЕР ДОРАДЖУЄ ВІДКЛИКАТИ АРМІЮ З ЕВРОПИ

Колишній президент Злучених Держав, Герберт Гувер, візвав в радієвій промові Конґрес до поновної провірки закордонної політики Злучених Держав з уваги на надто великі видатки і поновно зажадав, щоб Америка розбудувала свої повітряні і морські сили для охорон країн Північно-Атлантійського Пакту, а зате відкликала приземні війська з Европи. На думку Гувера — европейські країни самі повинні подбати про приземні армії для оборони від Росії. — Гувер заявив, що його промова має на меті відновити „велику дебату", започатковану рік тому, коли то він був спротивився висланні американських військ до Европи. У теперішній промові, виголошеній у неділю, колишній президент вийшов з домаганням, — щоб узяти до уваги його політику „передбаченого риску", що її він дораджував минулого року. У засаді Гувер поставився критично до европейських країн за те, щово ни не виявляють „гістерії" супроти небезпеки російського наїзду і що вони отягаються з своїми видатками на їхню власну оборону. Гувер каже, що Злучені Держави повинні вважати Західну півкулю за заборолo волі, а американські видатки повинні бути обкроєні так, щоб Америка могла пережити з своєю свободою та економією. Гувер думає, що комунізм згине самий від себе, тільки на це треба довгого часу, а ми не в силі втримувати такі довгі часи велетенські сухопутні армії. За те треба допомогти нашим союзникам — морською й повітряною силами й амуніцією.

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ УЧАСТИ В АТЛАНТІЙСЬКОМУ ПАКТІ

Париж. — Уряд Західно-Німецької Федеративної Республіки вчора вперше видвигнув своє формальне домагання, — щоб ту країну включити в Північно-Атлантійський Пакт за ціну її активної участи в спільній західно-европейській обороні. Це домагання видвигнув німецький представник, проф. Вальтер Гальцтайн, на конференції міністрів закордонних справ шістьох европейських країн в справі створення спільної европейської армії. Проте, проф. Гальштайн опісля заявив, що цього домагання Німеччина не ставить за передумову своєї участи в цій армії. Натомість він домагався, щоб Німеччина мала право вета в усіх рішеннях Атлантійського Пакту, — які відносяться до плянованої европейської армії, для якої Німеччина мала б дати 12 дивізій. В нарадах беруть участь представники Франції, Італії, Німеччини, Бельгії, Голандії і Люксембурґу. Тимчасом, уряд в Бонн повідомив, що він не приступить до жадного договору, який зв'язував би Німеччину з оборонними силами Европи, як довго не буде полагоджена в його користь справа Саарщини.

ДРУГИЙ З'ЇЗД ДОБРУС-у ПІД ЗНАКОМ ПОСИЛЕНОЇ УЧАСТИ В ЗМАГАННЯХ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

В. І. Гришко вибраний головою; Воґелер і Овтіс почесні члени ДОБРУС-у

Ню Йорк. — Посилена участь бувших репресованих українців з-під-Совєтів у визвольних змаганнях української нації та боротьба проти російського імперіялізму в усіх його проявах були головним мотто Другого З'їзду Демократичного Об'єднання бувших Репресованих Українців з-під Совєтів (ДОБРУС), що відбувся тут в приміщеннях Мангеттен Плаза минулої суботи і неділі, 26 і 27-го січня. У З'їзді, яким проводив п. І. Смілянський, взяло участь 65 зареєстрованих делеґатів та кілька десятків гостей. Із звіту Головної Управи виходить, що ДОБРУС за останній рік збільшився майже вдвоє та об'єднує тепер 750 членів, зорганізованих в 14 активно діючих філіях і в десятку ініціятивних груп в Ню Йорку, Нюарку, Трентоні, Филаделфії, Пасейку, Питсбурґу, Ню Бронсвику, Сиракюз, Клівленд, Мінneаполіс, Шікаґо, Дітройт, Ютика, Вашингтон, Лос Енджіліс, Балтимор, Бофало та в інших місцевостях. В звітовому часі, крім організаційної активности, пророблено теж велику роботу в інших ділянках, зокрема в популяризації української боротьби за визволення та у відсічі російському імперіялізмові.

На початку нарад виголошено або прочитано багато привітів. Владика Мстислав склав привіт від Української Православної Церкви в ЗДА, д-р Степан Витвицький вітав збори від Українського Державного Центру, адв. М. Пізнак і ред. Володимир Душник склали привіт від Українського Конґресового Комітету, п. Антін Батюк від Об'єднання Українських Демократичних Організацій, п-ні Мілена Рудницька від Матірнього Союзу Українок, як теж склали привіти представники білоруських, польських, туркестанських та інших національних репрезентацій, підкреслюючи спільність змагань їхніх народів з народом українським. Збори ухвалили вибрати почесними членами ДОБРУС-у репресованих Совєтами американців, викупленого вже з комуно-мадярської неволі Воґелера та засудженого на 15 років американського кореспондента в Чехословаччині, Овтіса. Під час з'їзду програмову доповідь про „Сучасний стан України і підсовєтських народів та нашу концепцію майбутньої перебудови Сходу" виголосив голова ДОБРУС-у Василь І. Гришко, який напочатку відкрив збори та привітав учасників. В результаті З'їзду ухвалено низку привітів і резолюцій, м. ін. піддержуючи Український Державний Центр та УНРаду, як єдиних представників української державности та змагань до її відновлення, як теж вітаючи факт повного об'єднання американських українців на базі Українського Конґресового Комітету. Вибрано нові керівні органи ДОБРУС-у, до Ділової Управи його ввійшли: Василь І. Гришко — голова, та Микола Степаненко, Дементій Мельник, п. Палаташ, Григорій Затовський, Василь Завітневич, Валентин Новицький, Константин Приходько і Микола Чуласвський — члени, які розділять між собою відповідні функції.

1000 ПРИЯВНИХ НА ТВОРЧОМУ КОНЦЕРТІ Г. КИТАСТОГО

В рямках З'їзду Добрусу відбувся в тій самій залі в суботу ввечорі Творчий Концерт Григорія Китастого, при чому коло 1,000 приявних були виповнили невелику залю. В програмі концерту були твори Китастого, відомого організатора і довголітнього керівника славної Капелі Українських Бандуристів ім. Т. Шевченка. Їх виконали відомі артисти: тенор Ігор Зайферт, сопран Наталка Носенко та баритон Михайло Мінський, як теж сам композитор і група кобзарів.

Подробиці З'їзду і Концерту в наступних числах „Свободи".

ПРОГОЛОШЕНО ВИЇМКОВЕ ПОЛОЖЕННЯ І ЗМІНЕНО УРЯД В ЄГИПТІ

РІШУЧІ ЗАХОДИ КОРОЛЯ ФАРУКА ПІСЛЯ ВЕЛИКИХ ЗАВОРУШЕНЬ В СТОЛИЦІ І КРАЇНІ

Каїро. — Після великих заворушень в цій єгипетській столиці впродовж минулих днів, в яких багато осіб втратило життя та знищено майна на десятки мільйонів долярів, король Фарук казав проголосити виїмкове положення в країні та змінив уряд, найменуванувавши прем'єром незалежного Алі Магера Пашу, на місце Мустафи Нагас Паші з націоналістичної Вафдівської партії. З уваги на проголошення виїмкового положення, новий прем'єр став рівночасно військовим губернатором країни і може видавати відповідні закони та виконувати їх без попередньої апробати парляментом, що було б потрібне в нормальних часах. Повідомляючи Магера Пашу про найменування його прем'єром, король Фарук в листі заявляє, що „справа, на якій нам найбільше залежить, це щоб країна була керована урядом, який зберіг би її безпеку та вдержав порядок". В листі до Нагас Паші про звільнення його з обов'язків прем'єра, король Фарук заявляє: „Ми дуже болієсмо над заворушеннями, які охопили столицю вчора та призвели до втрати життя і майна. Розвиток подій виявив, що уряд не потрапив вдержати безпеки і ладу. Тому ми звільняємо вас з обов'язків, дякуючи вам за те, що ви зробили досі". В листі до нового прем'єра Пагера Паші, король Фарук твердить: „Безпека нації є нашою найголовнішою і найсвятішою метою. Країна переживає свої найкритичніші хвилини, які вимагають максимальних зусиль, щоб не допустити до заколотів, роз'єднання і хаосу та вдержати безпеку і мир, щоб ми могли продовжувати заходи для здобуття незалежности і єдности". Король заявив, що він вибрав Магера Пашу з уваги на його „льояльність і спроможністі". Новий прем'єр негайно повідомив короля, що він прийшов до порозуміння з партійними керівниками і сподівається дістати повну їх піддержку, додаючи рівночасно, що він „цілком здає собі справу з критичних хвилин", які переживає країна. До зміни уряду та до проголошення виїмкового положення прийшло після великих заворушень в Каїро минулої суботи, під час яких багато тисячна товпа плюндрувала і палила англійські, американські і французькі установи та підприємства. У висліді заворушень було щонайменше 16 осіб вбитих і десятки поранених, як в заворушеннях інтервеніювали поліція і військо.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ІНТЕРВЕНІЮЄ В ЄГИПТІ

Каїро. — Американський амбасадор Джефферсон Кефері відбув минулої суботи розмову з єгипетським королем Фаруком і в поінформованих колах вважають, що він намагався не допустити, або бодай на деякий час відложити можливість зірвання дипломатичних стосунків між Єгиптом і Британією. Амбасадор Кефері інтервеніював в короля в тому самому часі, як десятки тисяч мешканців столиці демонстрували по її вулицях, знищуючи англійські, американські та французькі установи і підприємства. До заворушень в столиці прийшло після справжньої битви між британською залогою і єгипетською поліцією в Ізмалії в зоні Суезького каналу, де були десятки вбитих і ранених. Битва виникла з того, як єгипетська поліція відмовилася зложити зброю та на такі домагання від британців відповіла вогнем. Після заворушень Каїро виглядало на „зруйноване місто". Інтервенція американського амбасадора мала, виходило б, успіх, бо дипломатичних стосунків з Британією ще не зірвано, хоча таку можливість заповідалося. Під час заворушень в Каїро знищено, між іншим, історичний готель Шеферда. Демонстрантів, що користувалися не тільки камінням і палицями, але й автоматичною зброєю та гранатами, розганяла поліція та військо, вживаючи рушниці та багнети. Положення в країні дуже напружене.

Британія бачить нову надію в зміні уряду в Єгипті

Лондон. — В британських урядових колах не скривають надії, що зміни уряду в Єгипті може причинитися до мирного полагодження англо-єгипетського спору, хоча новий прем'єр відразу заявив, що теж його уряд змагатиме до „об'єднання долини ріки Ніль" та до евакуації британських військ з Суезу. Призначення прем'єром країни Пагера Пашу, який під час війни був інтернований британцями в підозрінних, що він симпатизує з державами осі, вважається „майже революційним" розвитком в теперішньому становищі Єгипту. Після війни Магер Паша, який вже раніше був прем'єром країни, заявив, що Єгипет повинен вдержувати приязні стосунки з Британією. Справа положення в Єгипті буде сьогодні предметом нарад британського уряду, з участю прем'єра Черчила, який тількищо вернувся із Злучених Держав. Прем'єр Черчил ще тільки допливав на чердаку корабля „Квін Мері" до порту в Савтгемптон, як уже всі члени уряду були повідомлені телеграфічно, щоб очікувати прем'єра в його бюрі. Тимчасом, британські збройні сили на Середземному морі дістали наказ гострого поготівля, а британські воєнні кораблі виплили на повне море із своїх баз на Мальті. Події в Єгипті вибилася на чоло всіх міжнародних подій та приковують світову увагу.

Д-Р С. БАРАН ПЕРЕБРАВ ГОЛОВСТВО ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРАДИ

Д-р Степан Баран, колишній посол до варшавського сойму від УНДО та відомий український громадський діяч і політик та публіцист, перебрав головство Виконного Органу Української Національної Ради, на місце дотеперішнього голови, проф. Ісаака Мазепи, що „мусів уступити" — повідомляють з Европи. — Згідно з цим повідомленням, дня 12-го січня ц. р. заприсяжено членів створеного д-ром С. Бараном нового Виконного Органу УНРади, устійненого після довших пертрактацій між поодинокими фракціями, що входять до УНРади. Склад нового ВО такий: Д-р Степан Баран (УНДО) — голова; — Д-р Степан Витвицький (УНДО) — зовнішні справи; ред. Григоренко (УРДП) — внутрішні справи; ген. М. Капустянський (ОУН) — військові справи; д-р Микола Хробак (УНДО) — фінансові справи; інж. Свирид Довгаль (УСП) — народне господарство; Микола Лівицький (УНДС) — преса і інформація; ред. Яременко (УРДП) — держ. секретар; ред. Воскобійник (УРДО) і проф. І. Мазепа (УСП) — без ресорту; інж. Д. Андрієвський (ОУН) — для особливих завдань. — Д-р С. Баран, д-р М. Хробак, ред. Єременко і ред. Воскобійник — це нові члени ВО, інші займали відповідні ресорти вже в попередньому. По партійному складі є 5 соціялістів (УСП і УРДП), 3 ліберали (УНДО і УНДС) та 2 націоналісти. Наступили теж зміни в Президії УНРади. Дотеперішній член Президії, ред. Воскобійник, перейшов до ВО, а на його місце увійшов до Президії відомий письменник Іван Багряний. Дотеперішній голова УНРади, проф. Борис Іваницький, взяв піврічну відпустку, виїжджаючи до ЗДА. а в тому часі обов'язки голови виконуватиме Іван Багряний. Д-р Степан Витвицький в Ню Йорку потвердив вістки про ці зміни.

СВЯТА СОБОРНОСТИ В НЮ ЙОРКУ, ДЖЕРЗІ СИТІ І ШІКАҐО

В неділю, 27-го січня низка українських громад обходила концертами і академіями рокове Свято Державности і Соборности, згадуючи історичні Акти 22-го Січня 1918 і 1919.

В Ню Йорку Свято Державности і Соборности відбулося старанням Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій і велику залю Фешин Інституту — майже виповнила патріотична публіка. В програму Свята, яке започатковано українським і американським національними гимнами та яке відкрив ген. Олександер Загродський, входили виступи злучених хорів: „Боян", „Думка" та Хори Метрополітального Комітету Молоді і Православної Церкви св. Володимира, що під диригентурою проф. І. Недільського та при фортепіяновому акомпаніяменті пані Чапельської виконали, крім гимнів на початку та „Не пора" на закінчення, Стеценка: „Вкраїно, мати, кат сконав" і „Живи Україно." Лідія Крушельницька продеклямувала вибір з поезій Олеся. Р. Миронивич і В. Бакад відчитали історичні акти самостійности і соборности в українській та англійській мовах. Атракцією Свята було святочне слово — д-ра Степана Витвицького, б. секретаря Української Національної Ради ЗУНР, співтворця і учасника Акту Злуки, — сьогодні заступника голови Виконного Органу УНРади. Промовець з питомою йому красномовністю згадав ці славні події в українській історії, коли Україна стала вільною і соборною державою української нації. Ця єдність сьогодні закріплена спільно пролитою кров'ю, спільними могилами та спільними героїчними ділами українців з усіх українських просторів. За волю людини і народів з однаковим героїзмом борються в рядах УПА українці Наддніпрянщини, Галичини, Закарпаття та інших українських земель. Це велика містерія єднання, бо тільки в єдности можна виконати ці великі завдання, які поклала на нас Воююча Україна і тільки в єдности та соборности у відношенні один до одного і всіх до всіх можна на непорушних основах збудувати одну, незалежну, Самостійну Соборну Українську Державу — закінчив своє слово промовець.

Того самого дня обходила Свята Соборности теж українська громада в Джерзі Сиτі. Свято відбулося в місцевому Народному Домі та старанням місцевої Філії УККомітету. — Свято започатковано американським гимном, що його відспівала Клара Маґура, вступне слово виголосив о. Зеновій Бачинський, а в мистецькій програмі виступили бандуристи В. Юркевич і Р. Левицький, Марта Кокольська-Кобрин з сольоспівом та члени відділу СУМА і Уляна Явна з деклямаціями. Святочне слово виголосив діючий заступник голови УККомітету, Дмитро Галичин, згадуючи про вагу трьох великих січневих дат: Четвертого Універсалу, Акту Соборности і Крутянського Чину, які започаткували перелом в цілій українській психіці та під впливом яких виростає теперішнє покоління. Промовець опісля говорив про наші обов'язки на американській землі відносно нашої найвищої політичної репрезентації, Українського Конґресового Комітету, який своєю працею тут допомагає тій визвольній акції на Рідних Землях, яка ведеться для здійснення ідеалів 22-го січня. — Програмою свята проводив Осип Стецура. На фортепіяні акомпаніював Роман Стецура.

Знагоди Свята зібрано 200 долярів на цілі УККомітету. На ті самі цілі в місцевій громаді „Чорноморська Січ" раніше заколядувала 735 долярів.

Понад 1,200 осіб було приявних на Святі Самостійности і Соборности в Шікаґо, — влаштованому місцевою Ліґою Американських Українців, очолюваною п. Іваном Дужанським. Святочну промову виголосив ред. Володимир Душник. На українські народні цілі зібрано при цій нагоді понад 800 долярів.

ШТАБОВІ ОФІЦЕРИ НАМАГАЮТЬСЯ ПЕРЕЛОМИТИ „МЕРТВУ ТОЧКУ" В КОРЕЇ

Токіо. — На пропозицію аліянтських представників, військовий підкомітет на нарадах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї уповноважених аліянтських і комуністичних штабових офіцерів розглянути можливості переломання теперішньої „мертвої точки" в переговорах, витвореної розбіжностями аліянтського і комуністичного становища в справі ґарантій перемир'я та виміни полонених. В обох справах аліянти видвигнули нові компромісові пропозиції і комуністи пообіцяли „розглянути" їх, хоча з повідомлень комуністичної радіовисильні в Пейпіні виходить, що вони не відступлять від своїх домагань. Идеться про справу будови аеродромів на території Північної Кореї під час перемир'я, чого домагаються комуністи і на що не погоджуються аліянти, вважаючи, що це було б підготовкою до нової комуністичної аґресії. Відносно полонених, аліянти домагаються, щоби їх репатріяція відбувалася на добровільній базі, отже, щоб були репатріовані тільки ті, які самі собі цього бажають. Комуністи натомість, домагаються обов'язкової репатріяції всіх. Ані з аліянтського, ані з комуністичного боків не заповідається можливостей швидкого узгіднення цих спірних справ.

Понад мільйон півкварт крови для вояків

Вашингтон. — Американці дарували досі 1,250,000 півкварт крови через Американський Червоний Хрест для збройних сил від часу вибуху Корейської війни, отже впродовж вісімнадцяти місяців, як це оприлюднює голова цієї установи, Е. Роналд Гариман. З того коло 160,000 півкварт вислано на Далекий Схід в виді цілої крови, а решту перемінено на плязму. Крім того в тому самому часі приблизно 1,861,000 півкварт для цивільного вжитку для шпиталів по цілій країні. Гариман сказав це з нагоди закінчення четвертого року збирання крови, після того, як таку акцію започатковано в Рочестер в січні 1948 р.

НОВІ МОЖЛИВОСТІ АНГЛО-ІРАНСЬКОГО ЗАМИРЕННЯ

Тегеран, Іран. — В тому самому часі, коли англо-єгипетський конфлікт в справі Суезу увійшов в свою найбільш критичну стадію та загрожує війною, в англо-іранському конфлікті в справі нафти заіснували нові можливості зговорення та порозуміння. Це виявляється з особистого послання прем'єра Моссадеха до британського уряду, яке він передав через дотеперішнього британського амбасадора сер Френсіса Шеферда, що залишає свій пост та виїздить до Англії. Офіціяльно повідомлено, що прем'єр Моссадех просив амбасадора Шеферда передати британському Урядові таку заяву: „Бажанням іранського уряду і країни завжди було ніколи не призводити до найменших розбіжностей з будь-якими іншими країнами. Мені не відомо, чому британський уряд не полагодив проблеми, яку легко можна б розв'язати при добрій волі, або чому все ще існують непорозуміння між нашими урядами. Британському Урядові ніщо не стоїть на перешкоді йти його давнім шляхом, якщо він вважає його корисним, але якщо так не є, тоді він повинен вибрати шлях, що веде до полагодження цих розбіжностей". В цьому посланні добачується бажання іранського уряду випробувати теперішні настрої консервативного уряду Британії та евентуально почати нові переговори для полагодження нафтової кризи, яка обом країнам принесла досі тільки шкоду.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЮЇ ПРО РЯТУВАННЯ ПАЦИФІКУ

Нюйоркський губернатор, Тома Е. Дюї, має великий вплив на американську політику хоча б тому, що він все ще є титулярним головою Республіканської партії, а тим самим важливим чинником у закордонних справах, щодо яких існує порозуміння з урядом. Коли Дюї минулого літа відбував довшу поїздку по різних азійських країнах, обнятих Пацифіком, то це було в порозумінні з президентом Труманом, якому він по повороті здав навіть звіт. Це тільки вказує на важливість для цілого американського народу справи Пацифіку. Крім того треба пам'ятати, що Дюї стоїть дуже близько до ген. Мек Артура, який ставить Азію на першому місці, або бодай нарівні з Европою, коли йдеться про боротьбу з комуністичною аґресією.

Промовляючи на вечері, влаштованій в Ню Йорку з нагоди річних нарад Краєвої Ради Промислової Конференції, — Дюї домагався дуже гострих засобів для рятування Південної Азії перед загарбанням її комуністами. Він поставив проблему дуже просто та закликав американський уряд звернутися в цій справі прямо до Москви, даючи тим до зрозуміння, хто є властивим спричинником заворушень в Азії та хто ними кермує. Дюї дораджує урядові вислати до Москви ноту, в якій була б пересторога, що комуністичний напад на Південносхідню Азію буде відбитий Америкою „всякою зброєю", під чим треба розуміти також і атомову бомбу крім бльокади червоного Китаю і т. п. Дюї домагається теж негайного створення такої міжнародної організації для оборони Пацифіку, яка була б подібна до Північно-Атлантійського Пакту. Створення такої організації, як і пересторога, вислана американським урядом до Москви, повинні б врятувати мир. Це була б комбінація „сили" і „мудрої політичної акції" — заявив нюйоркський губернатор.

Дюї погоджується „в принципі" з договорами взаємної оборони, запропонованими Японії, Філіпінам, Австралії і Новій Зеляндії, що їх тепер розглядає Сенат. Тільки, на його думку, цього замало. Поза тими країнами ще остають величезні простори, які все одно загрожували б цілому Пацифікові, коли б вони опинились у руках комуністичних режимів. Залишати ці країни поза оборонною системою на Далекому Сході, це так, якби Злучені Держави, рятуючи вільну ще Европу, подбали тільки про оборону Норвегії на півночі, Бельгії в центрі, а Греції на півдні, залишаючи інші країни для комуністичних спекуляцій. До того поодинці не можна б оборонити ні Норвегії, ні Бельгії, ні Греції. В подібному положенні найшовся тепер Пацифік, який можна врятувати тільки як цілість, або його цілковито втратити. До тої цілости Дюї зараховує теж Індо-Китай, Сіям, Бурму, Маляю та Індонезію. Це ті країни, звідки добувають 56% усього олова в світі, 90% природної ґуми та багато таких сирівців, як нафта, вугіль та інші. Тому саме нові аґресії почне Кремль в тій цілі, щоб усі ті природні багатства захопити в свої руки, вживаючи до цього червоного Китаю. Звідси і перестороги Дюї, звернені проти червоного Китаю, які він дораджує вислати на адресу Москви.

Побоювання нюйоркського губернатора цілком слушні, навіть коли він посувається аж так далеко, що передбачує оборону каліфорнійського побережжя як те єдине, що ще залишилося б з американського панування над Пацифіком. Зате сумніваємося, чи його порада висилки дипломатичної ноти до Москви з американською пересторогою на випадок нової комуністичної аґресії в Південній Азії, змусить Кремль до перевірки своїх азійських плянів. Бомбардування і бльокада червоного Китаю не болить Москву і її не злякає. Тільки погроза, яка відносилася б прямо до самого Кремлю і самого Сталіна, можливо, заважила б, хоча і в це можна сумніватися, бо ж демократії постійно голосять, що вони перші війни ніколи не почали б.

Робітництво і вибори

Існує загальне переконання, що вибір Трумана президентом країни в останніх виборах перерішили зорганізовані в своїх професійних спілках робітники. Тому теж тепер, перед новими виборами, обі великі партії, Демократична і Республіканська, як і загальна публічна опінії живо інтересуються „робітничими голосами", в переконанні, що зорганізовані в Американській Федерації Праці, в Конґресі Індустріяльних Організацій та в незалежних трейд юнійних організаціях 14 мільйонів виборців зможуть перехилити перемогу в один або другий бік та вибрати „свого" демократичного або республіканського кандидата.

Як мається ця справа і чи „робітничі голоси" справді можуть перерішити вибори? Аналітичну відповідь на це намагається дати добре поінформований в таких справах „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у виданні з 25-го січня.

„Робітничі голоси" справді можуть перерішити перемогу одної або другої великої партії та їх кандидатів, проте, на ці голоси ніхто не може розраховувати, бо їх ніхто не контролює, як і не контролює голосів інших суспільних груп. Крім того, робітничі голоси є подвійні: ті, що належать до профспілок і платять вкладки й ті, що до профспілок не належать. Згідно з офіціяльною статистикою всі професійні спілки: АФП, КІО і незалежні, мають разом 14 до 17 мільйонів членів, тоді, коли незорганізованих в профспілках робітників нараховується понад 33 мільйони.

Юнійні робітники, подібно, як і всі громадяни, голосують у виборах без будь-якої контролі і віддають свої голоси на того кандидата, який їм подобається, а не їхнім юнійним керівникам. Правда, передвиборча кампанія може ці голоси „здобувати", але таку кампанію веде кожний кандидат. Крім того, у виборах далеко не всі робітники беруть участь, хоча мають до цього право. Багато робітників навіть не реєструється. Дотеперішній досвід виказує, що члени профспілок голосують не по юнійній, але громадянській „лінії".

В тих калькуляціях не можна забувати й на факт серйозних розбіжностей між самими профспілками. Члени Конґресу не доконче дадуть свою піддержку тому самому кандидатові, що члени Федерації. В попередніх виборах президент Труман мав загальну піддержку голосуючого робітництва, роблячи справу відклику закону Тефта-Гартлі одним з головних „калібрів" своєї передвиборчої кампанії. Але в 1950 році сенатор Тефт у виборах в Огайо переміг демократичного кандидата великою більшістю голосів, переважно робітничих.

Вже з цього виходить, що сьогодні важко було б робити будьякі заключення щодо висліду виборів на підставі „робітничих голосів", бо на них жадна партія ані жаден кандидат не може розраховувати з цілою певністю.

Під прапором червоного націзму

(Лист з Німеччини)

Німеччині можливо і припадково припала роля бути в центрі світової уваги. Як раз тут на цьому клаптикові землі, що зветься Німеччиною, в центрі Европи відбувається холодна війна між двома світами: Тут стикаються їх інтереси. І як раз в Німеччині дуже легко прослідкувати ті методи та засоби, якими оперує совєтська червона імперія проти західних демократій, в які фарби та плащики вона часом вбирається, щоб лише досягнути своєї кінцевої мети.

Не лише прослідкувати варто а і повчитися, щоб розпізнавати та бити його зброєю підступного та хитрого ворога.

Останні місяці в Західній Німеччині характерні нечуваним зростом політичної активности. Німці, що здавна уславлені своєю політичною пасивністю, нація техніки та матеріяльного добробуту, як було постійно в історії, почала виявляти нечувану досі політичну активність. Щомісяця ростуть як гриби по рясному дощу усілякі товариства, партії, об'єднання, почнаючи від союзу колишніх вояків та Товариства охорони могил аж до об'єднання стерилізованих та Громади потерпілих від окупаційної влади. Теж і такі існують!..

Але загальною і характерною ознакою для всіх цих новотворів є їх нечисленність по складу членства і прихід до керівництва мало відомих нових людей, переважно з недосить ясним політичним минулим. Одне важливо. — Всяка новостворена організація намагається так чи інакше здеклярувати свої цілі, виступити з публічною заявою, в якій обов'язково фіґурує питання ремілітаризації Німеччини, припинення окупації та шкоди заподіяної нею, потреба об'єднання Німеччини, — тобто питання, що не мають часто нічого спільного з назвою самої організації та її цілями. Єдині вони лише в одному: проти окупаційної влади Заходу але не прямо, а приховано, в межах т. зв. легальної критики.

Здавалося б, що таке пожвавлення політичної активности можна було б тільки вітати та розглядати її як наслідок посиленої та досить важкої праці по демократизації Німеччини, що її пороблено за останні роки. Та при більше детальному ознайомленні з цією „активністю" повстає зовсім інша картина. Основну масу німецького народу цією діяльністю не зачеплено. Вона хоче миру, праці та спокою. Висловлення ж новоявлених „політиків" в переважній більшості не завжди відповідають інтересам німців та не висловлюють прагнень народу. Виявляється, що ця політична діяльність намагається дуже дбайливо маскуючись під демократію, під житлові інтереси народу — використати приспані націоналістичні почуття в німців, розпалити ненависть проти окупаційної армії та урядів, створити думку, що мовляв лише німці можуть боронити Европу, що вони є сіль землі та що з ними мають всі рахуватися та їх задобрити. Робиться це дуже тонко, приховано, на перший погляд непомітно, під плащиком демократії та доброї волі. В другому напрямкові працює ця ж пропаґанда ще більше замасковано. Де б не повстали труднощі, чи то мало вугілля, чи саботаж, чи мало мешкань — знову винувата окупаційна влада. — Витягаються неґативні факти, а приховуються позитивні, так, щоб у рядового німця створилося враження, що у всьому винен хто хоч лише не німці. І податки високі, багато шахрайства, підкупу, про це чуємо, але про те, що Німеччину відбудовано за американські гроші, що Німеччина має чи не найвищий стандарт в Европі, про це замовчується. Що великі податки, чуємо щодня, а що силу коштів повоєнного тягару несе в першу чергу американський платник, а другу або третю — німецький, про це майже не чути.

Також вперто замовчується, як живуть люди в Східній зоні. — Звідкіля ж джерела цієї роботи?

Походження тієї пропаґанди дуже легко встановити. Для того належить лише поставити радіоприймач на Ляйпціґ. т. зв. середньо німецький „зендер" східньо-совєтської зони, що спеціяльно призначений для пропаґанди на Заході. — Послухавши хоч одну передачу зразу бачимо, — звідкіля ідуть корені тієї діяльности.

По війні в голодній та розбитій Німеччині Совєти та їх поплентачі з табору Німецької комуністичної партії мали добрий ґрунт. Військовий крах, занепад економіки, безробіття та незадоволення давали підстави для думок, що Совєтам можна буде без війни, з середини, підірвати та оволодіти західньою Німеччиною, — Берлінська бльокада, обмеження східної торгівлі лише підтверджували цілі совєтської політики. Та економічна допомога Америки з Маршалового пляну, провал бльокади Берліну, м'який, не знаний в історії окупаційний режим, економічний розквіт — вибили остаточно ґрунт підсовєтській пропаґанді, а існування східньої зони ще більше підкреслило контраст. Це все остаточно скомпромітувало комуністичні ідеї в очах німецького бюрґера. Совєтам довелося шукати якихось інших, нових шляхів, як мутити воду. Вони змушені були перейти до нової та більше прихованої тактики.

До себе на службу, спочатку обережно, а потім все відвертіше, вони закликали уламки гітлерівського режиму. Після краху третього райху всі ці „фюрери", великі та маленькі, загубили не лише добрі насиджені місця біля державного корита, але потерпіли страшний ідеологічний крах. — Правда про націстський режим стала во всій своїй наготі перед усім світом. Частина цих людей, найбільш чесна та порядна, припадково в більшості залучена до націстської партії — рішуче порвала з своїм минулим, шукаючи нових шляхів для себе та для своєї батьківщини.

Але та частина, що була найбільш паразитна, що фактично творила всі злочини, ще досі мріє про відбудову націзму, про помсту. Совєти саме і вирішили використати цю частину націстів для своїх інтересів.

Від цієї хвилини починається тісна співпраця Совєтів з колишніми нацистами, активізуються пронацістські організації, шириться пропаґанда нового націзму, — який стидливо називають „неонацізмом", щедро оплачувана совєтськими грішми.

Утворюється ряд по формі — приватних, по змісту націстських організацій, як от спілка колишніх СС тощо, права соціялістична партія, дозволяється на збори колишніх наці, починаючи від Берліну до маленьких містечок, під гаслами, витягнутими з кол. арсеналу Ґебельса. Під цю активізацію націстів підводиться певна „ідеологічна" база, якісь нові — „ідеї", бо старі дуже вже скомпромітовані та несвоєчасні.

Висовується теорія про те, що мовляв Совєти є єдиною країною справжнього націонал-соціялізму, що Гітлер прагнув співпраці, але війна виникла лише через непорозуміння та провокації Західних держав. Треба, мовляв, провадити традиційну політику Бісмарка щодо дружби з Росією. Ліпше мати одну Німеччину під Совєтами, ніж дві розірвані. Цією отрутою щоденно насичується відсталі та несвідомі кола німців.

Повстав дивний та на перший погляд незрозумілий витвір: Червоний націзм, де злилися наче б то на перший погляд непримирені ворожі ідеології — марксизму та націоналізму. Але нічого неприродного тут немає, бо спільне є: диктатура, концтабори, прихід до влади покидків історії та націзм, чи то російський, чи то німецький.

Цей процес тривав довший час і лише тепер не лише німецький уряд а і профспілки та вся демократична Німеччина вдарили на сполох. Правда подекуди і тепер ще чути голоси, що, мовляв, комунізм небезпечніший, що з націзмом покінчено і т. п. Та мало хто усвідомлює, що, як права, так і ліва небезпеки однаково страшні, бо тепер вони працюють разом і головне — на одного власника, на совєтську імперію.

Не можна заспокоювати себе, що то припадкові явища. Історія вчить, що саме такими методами ті усякі покидки історії захопили владу в Росії на початку революції. Так само було в Німеччині в 1933 р., коли до влади прийшов Гітлер. І тепер методи і засоби старі: погроми, починаючи від

(Закінчення на ст. 3)

РОСІЯ ПОНАД УСЕ

15 грудня минулого року московська „Літературная газета" надрукувала передову статтю „Російське слово", в якій чваниться, що російська мова лунає по всьому світі. В Калькуті, біля совєтського пароплаву, що привіз гіндусам пшеницю, чути російську розмову. Шанхайські школярі з любов'ю виводять на класній дошці по-російському: „Привіт школярам Совєтського Союзу". Російська мова лунає в ОН. Часопис пише: „Російська мова близька простим людям всього світу . . . Мова великого російського народу, мова Леніна і Сталіна являється рідною для всієї нашої дружньої багатонаціональної совєтської родини . . . Велика є тяга радянських людей до пізнання російської мови — мови найвидатнішої нації із всіх націй, що входять до складу Сов. Союзу. Латиші і молдавани, вірмени і тувінці, литовці і хакаси, естонці і аварці — тисячі дорослих совєтських людей, що з різних причин в дитинстві не навчились російської мови, жадають тепер її вивчити . . . Російська мова, російське слово — це та зброя, яка кожній совєтській людині, до якої національности вона не належала б, допомагає в великій боротьбі за побудову комунізму."

В Москві відбулася нарада, яка обговорювала справу викладання російської мови в школах неросійських республік. Один учитель з Бурят-Монголії дуже зрадів, довідавшись про збільшення числа лекцій російської мови. Бурят-монгольські учителі це розглядають як „гарячу турботу партії і уряду за піднесення культури бурят-монгольського народу". Російську мову учать також і сателіти. 14 грудня „Ізвестія" повідомляли: „Трудящі Болгарії вивчають російську мову. За даними болгарського телеграфного агентства, в країні організовано більше 4.100 курсів по вивченню російської мови, на яких учаться 86 тисяч осіб."

Справа, одначе, виглядає не так рожево, як це малює совєтська пропаґанда. Маємо справу з відвертим нищенням національних культур і примусовою русифікацією неросійських народів. Всі директиви, які регулють експансію російства і тероризування наукових і культурних діячів неросійських народів, виходять з Москви. Ці директиви цілком задовольняють месіяністично-панівне становище росіян. Доля національних культур під великою загрозою.

Показовим у цьому відношенні є останній пленум правління совєтських письменників в Москві, скликаний спеціяльно для засудження надрукованої в журналі „Новий мір" статті Гурвіча. Цю статтю перед тим засудила „Правда". Справа, звичайно, не в статті Гурвіча, її „Правда" використала для того, щоб сказати росіянам, що в своєму традиційному месіянізмі, в ролі найпередовішої нації, вони нічим не є обмежені. Стаття Гурвіча офіційно засуджується за антипатріотизм, в той час як найпримітивніший вияв національного патріотизму неросійських народів засуджується як найбільший злочин (рецедиви буржуазного націоналізму). На згаданому пленумі окремо обговорювалась справа боротьби з націоналізмом в неросійських республіках, який, за твердженням совєтської преси, за час останньої війни відродився у всій своїй величині і загрожує централізмові Москви.

Підсовєтський український письменник перебуває сьогодні в стані цілковитої непевности, зацькований. Він не знає за що накинеться на нього з обвинуваченнями антикультурний, далекий від розуміння мистецьких проблем, цензор-політрук. Розглядаючи літературу, театр, науку, як засіб комуністичного виховання мас, партійні керівники ставлять діячам мистецтва дикі і не властиві для них вимоги, перекреслюючи творчі прагнення.

1 грудня м. р. „Літературная газета" надрукувала великий донос з Києва, обвинувачуючи українських письменників, що за останні чотири місяці після відомого виступу „Правди", вони хоч і покаялись, але не виконали завдань партії. Навіть у перекладах дошукується буржуазного націоналізму, автори старанно оминають слизьких політичних тем. Всі останні видання на Україні пройняті русифікаційним духом. „Літературная газета" обвинувачує завідуючого катедрою дожовтневої літератури інституту ім. Шевченка академії наук УССР З Мороза за те, що з редаґованої ним збірки вибраних творів М. Старицького він викинув з вірша „Слов'янам" місце, де автор звертається до російського народу. „Літ. газета" твердить, що таке місце в перших публікаціях було. Лише після смерти поета „українська буржуазна націоналістка С. Русова" викинула це місце.

Останні політичні процеси в СССР красномовно вказують на те, що Сталін і Політбюро в своїй політиці опираються виключно на російський нарід. (ЛЛ).

Юл. Мовчан.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ „РАЙ" В УКРАЇНСЬКОМУ ФОЛЬКЛЬОРІ

1)

Є багато методів, за допомогою яких держава чи навіть якась приватна установа може з більшою або меншою точністю визначити — що думає народ про той чи інший уряд, яке наставлення до керівників уряду, до його політики і т. д. В країнах демократії таке питання звичайно вирішується або шляхом народного голосування (таємним чи відкритим), або за допомогою опитувань більшої чи меншої кількости населення, як це робить, приміром знаний інститут прилюдної опінії д-ра Ґалупа в Америці.

Зовсім інша ситуація в країні, народ якої є позбавлений демократичних прав. А тим більше в країні, населення якої перебуває в ярмі ворожої чужинецької окупації. Про жадне справжнє волевиявлення народу в таких умовах звичайно не може бути й мови. Саме в такій ситуації і перебуває наша нація. Ось вже понад двісті років, як наш народ, за винятком короткотривалого періоду відновлення своєї державности в рр. 1917-20, не має жадної можливости легально висловити свою справжню думку з приводу того чи іншого питання, яке дотичило б політики „свого" (окупантського) уряду або „вождів" того уряду.

Та не зважаючи на це, наш народ таки не мовчав і не мовчить. Не маючи змоги висловити свою думку про політику накиненого режиму в легальний спосіб, населення вимушене вдаватися до т. зв. нелегального способу. І цим способом і є наш багатющий український фолкльор — всі оті численні приповідки, частівки, анекдоти та ін. Хоч про фолкльор — народну творчість в справжньому розумінні цього слова і ніде не згадується в леґальних, офіційних виданнях, в умовах окупації, проте кожен знає, про цю творчість, бо шляхи, якими вона розповсюджується — є оте наше вічне живе слово, якому ніколи не дорівняється папір. Що — правда — подобається то окупантові, чи ні, але наші партизани часто не забувають нагадати ворогові також і про леґальні методи волевиявлення нашого народу . . .

Але перш ніж подати деякі зразки українського фолкльору, не можна не відмітити одного дуже характерного явища. Виявляється, що хоч наш народ і перебував під „опікою старшого брата" кілька століть, хоч впродовж такого великого періоду і здавалося не раз нашим ворогам, що ніяких українців вже нема а є тільки „малоросійская вєтвь русского народа", проте з-поміж тих тисяч приповідок анекдотів і т. д., які склав наш народ, ми не знайдемо жадного, де б українці виявили якесь прихильне ставлення до „опіки" того „старшого брата". Все тільки неґативне! От які „неблагодарні" оті малороси! І це може бути кращою відповідю всім теревеням російсько-еміґрантської білогвардійщини, яка і досі хоче переконати світ, що, „под одной крышей с велікім рускім народом"!

Про що ж оповідає український фолкльор? Зокрема, фолкльор з часу появи нової форми російського імперіялизму — большевицької імперії Леніна - Сталіна.

Вже від самого початку большевицької окупації України, наш народ сказав своє терпке і недвозначне слово про цього, хоч і перебраного в нову, червону шкуру, але того самого віковічного ворога України:

Прийшов Ленін, прийшов
Троцький,
Прийшли комуністи,
Знову сало українське
Москва хоче їсти.
Прийшла армія червона
Ще й з большевиками,
Хоче Ванька-голодранець
Всіх зробити жебраками.
(Записано в с. Зорокові
на Житомирщині).

Але щоб закріпити свою криваву владу на ново-заграбованих теренах, Москва мусіла мати не тільки армію, але і поліцію, жандармерію. І цією червоною жандармерією і була т. зв. ЧК — „чрезвичайная комісія по борбє с контрреволюцією", цей „меч пролетарської диктатури", як її називали большевики. Організатором ЧК був Ленін і його партія, а безпосереднім керівником був знаний польський кат-садист Фелікс Едмундович Джержинський — оця „гроза революції", як про нього висловився Сталін, ЧК, яке раніше було перейменовано в ГПУ, НКВД а тепер МВД (хоч його терористична суть залишилася тією самою) — це був справжній жах для цивільного населення.

Ох, яблучко
Куди ти котися,
До ЧК попадеш
Не воротися.

Або ще:

Батько в созі, мати в созі,
Діти плачуть на дорозі,
Ховайтесь, діти, в кропиву,
Бо он іде ГПУ.

(СОЗ — це скорочена назва „спільної обробки землі" — щось подібне до колгоспу).

Або запитує вчитель учня під час іспитів: яка найдовша вулиця в світі? „Совнаркомівська в Харкові", — відповідає учень, хоч насправді та вулиця є дуже коротенькою, але на ній є будинок енкаведе. Але ця вулиця веде аж на Соловки, ну а хто попаде на той острів, то раніше як за три роки не повертається. (Подаємо за О. Ранем — „Народ про сталінський режим").

Проте український народ знав, що є сила, яка героїчно протистоїть проти комуни, проти цієї нової форми московської окупації. І цією силою на Україні передусім були не якісь там білогвардійські зграї Денікіна, Врангеля та інших, про яких у фолкльорі згадується лише з сарказмом, неґативно, а армія під командою Головного Отамана Симона Петлюри.

Комуністи-москалики,
Де ваша комуна?
Що ви будете робити
Як прийде Петлюра?

— говориться в одній частівці, що в свій час була дуже популярною на Правобережжі.

І знову таки — український народ, як на це ми вже звертали увагу вище, у своєму фолкльорі часто підкреслює, що головним нещастям України був не так царизм чи навіть (в наші часи) комуно-большевизм, як такий, а московська, російська окупація в широкому розумінні цього слова. Не було б чужих, російських військ на Україні — не було б мови і про жаден царизм. Так само не буде на українській землі тих самих російських солдатів з їхніми численними наїздниками в цивільних уніформах — не буде жадної мови і про панування комунізму на Україні. Бо український народ, як це вже ми не раз бачили впродовж понад 30-ти літнього большевицького панування на Україні, може легко дати раду з „своїми" комуністами, навіть якщо б такі і дісталися були до влади тим чи іншим шляхом. Причина панування большевизму на Україні, отже, є не тільки те, що він був принесений на наші землі на чужих (московських) багнетах (Мурав'йов!), але також те, що той большевизм також і втримується на нашій батьківщині тільки за допомогою тих самих чужих багнетів. Це знову і знову рішуче спростовує московсько-білогвардійські брехні про те, що, мовляв, українському народові йдеться головно про повалення большевизму, але щодо „рускіх", то він нібито немає нічого прови них.

І так, як подає один з наших видатніших етнографів на еміґрації Ол. Степовий, ще в часи поразки гетьмана Ів. Мазепи під Полтавою між народом була поширена приповідка:

Москалики-соколики,
Забрали наші волики,
Як повернете здорові —
То заберете ще й корови.
(Записано на Одещині).

(Продовження буде).

ЩЕ БРАКУЄ ТІЛЬКИ ВАШОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ", ЩОБ ВІН МІГ ПОЯВЛЯТИСЯ! ПРИШЛІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

НАШІ ОБОВ'ЯЗКИ

„Любіть Україну та український народ, бо це зробить вас теж добрими громадянами прибраної американської батьківщини", закликав американських українців посадник міста Балтімор, Томас Д'Алесандро, промовляючи на імпозантній українській манiфестації, що відбулася дня 16. грудня 1951 року старанням УККомітету в Балтімор. На тій самій маніфестації другий промовець, сенатор Герберт О'Коннор, демократ Меріленду, твердив: „Визволення України це справа Божої й міжнародної справедливости".

Фундаментальним нашим обов'язком є любити свій народ, котрого ми є членами, зв'язаними між собою однією мовою, спільною землею, традицією, звичаями, спільнотою ìстересів та культурними й матеріяльними надбаннями.

З того головного обов'язку випливають й інші обов'язки, а іменно обов'язок любити Україну, — край батьків, дідів і прадідів наших — нашу батьківщину. Свій народ та свою батьківщину треба любити більше, як інші народи, бо така любов не перешкодить нам стати добрими громадянами нашої прибраної батьківщини та теж її любити. Папа Бенедикт XV сказав: „Християнська любов обов'язує нас любити всіх людей, навіть ворогів, але вона в спосіб зовсім спеціяльний зобов'язує нас любити тих, що мають ту саму батьківщину, що й ми".

Навчім наших дітей любити свій народ та свою батьківщину. Звернім пильну увагу на виховання нашої дітвори, нашої молоді, бо яка молодь, такий буде й народ, — таке буде його майбутнє. Виховання молоді належить до родичів, школи й церкви. У великій мірі залежить воно й від середовища, серед якого молодь обертається, — то є посторонніх впливів.

Товариство Опіки над Дітьми й Молоддю у Филаделфії приступило до організації Дитячих Світлиць для дітвори й цим дало почин, гідний наслідування. Дитячі Світлиці, доповнені дитячими бібліотеками з відповідно дібраною дитячою літературою та висвітлювання відповідних фільмів стануть засобом виховання нашої дітвори в національнім дусі та відтягнуть її від шкідливого, пристрасного читання „каміксів".

Одною з найкращих молодечих організацій є Пласт. Пласт має засобою довголітню, корисну громадську працю на землях і так само потрібний і важливий в прибраній батьківщині, де здобуває собі ступнево право громадянства. Побіч церкви, школи й родини, до котрих в засаді належить виховання молоді, сповняє велику місію й пластова організація зі своїм завданням: виховати молодь на характерних, вірних Богові й Україні громадян.

Виховання дітей є найсвятішим обов'язком в першу чергу родичів; за виховання дітей вони є відповідальні перед Богом і народом. Родичі повинні знати про відношення дітей до церкви й школи, мусять знати, чим живе й інтересується дитина, бо лиш в цей спосіб можна запобігти небезпеці, що на кожнім кроці чигає на дітей й молодь. Родичі співпрацюють зі школою. Співпраця така буде можливіша й корисніша там, де є парафіяльні школи з годинами українознавства, щоб не дати українській дитині відчужитися від свого народу. Національно-патріотичне виховання мусить виростати з духа народу. Родичі добрим прикладом та своїм авторитетом ложуть найбільше заважити на вихованні молоді, — узглядюючи індивідуальний підхід. Виховуймо нашу молодь на патріотів, бо бути патріотом значить — любити свій народ та свою батьківщину.

Дальшим обов'язком, що випливає з першого головного, є змагання до визволення нашої батьківщини з-під новітнього комуністичного гніту. „Визволення України це справа Божої й міжнародної справедливости", каже сенатор Герберт О'Коннор. Залежить вона у великій мірі й від нас самих, від постави цілого нашого народу та ступня його політичної зрілості. Живемо не в добі імперіялізму, а в добі визвольних національних рухів, в добі творення вільних, національних держав. „У нас, — говорив покійний митрополит Андрей, — на жаль нема або є дуже мало справжніх приятелів і тому наша сила — тільки в нашій єдності". Українці незалежно від місця народження, партійної приналежности й віровизнання повинні єднатися й гуртуватися довкола великої ідеї Вільної, Незалежної України.

Розбудовуймо наше культурне життя й втягаймо до праці кожну вартісну одиницю, без огляду на її віровизнання чи партійну приналежність, бо в той спосіб кладемо підстави для збірного життя української громади. Вплачуймо наш національний податок, виконуймо наші інші громадянські обов'язки, щоби допомогти нашим братам на рідній землі у визвольних змаганнях.

В ділянці інформаційно-пропаґандивної роботи — в освідомлюванні світу про Україну й українців, маємо великі успіхи, маємо теж і деякі політичні успіхи. До гомону непереможної волі українського народу вслухується світ та із щораз більшим подивом приглядається тій нерівній боротьбі проти совєтського імперіялізму. Продовжуймо нашу інформаційно-пропаґандивну роботу невпинно дальше, використовуючи кожну нагоду, щоби в той спосіб підготовити ґрунт для дальших політичних успіхів і остаточного визволення нашої великої батьківщини й нашого народу.

В. Яцикевич

Під прапором червоного націзму

(Закінчення зі сторони 2)

спалення прапорів до знищення пам'яток жертвам фашизму, нелегальні збори, облудна пропаґанда та провокації.

Які причини породили цей новий совєтсько-націстський бльок?

По перше, це страшенна короткозорість демократичного нового німецького уряду, який не вважає за небезпеку відверту проповідь націзму і лише в останній час вдарив на сполох.

Подруге, страшенно довірливе ставлення не лише німецьких а і американських чинників до набору відповідальних працівників в новий демократичний апарат та в самі установи окупаційних військ. Сила колишніх наці, СС-ів досить високих рангів щасливо працюють в апараті. Ходячою приказкою стало в Німеччині, що людина не може одержати праці лише тому, що не мала в свій час партійного квітка націстської партії. В тому чимало правди, бо всі наці, зв'язані знайомствами та дружбою, посилено заволоділи великою частиною апарату і впливають на американські окупаційні чинники та на їх політику в Німеччині. Вони приспали пильнування совєтського націстського бльоку. Це в свою чергу веде до численніх помилок, які почасти навмисно спровоковані націстами, а ті знову сіють недовір'я до окупаційних урядів та нової держави і штовхають несталі елементи, яких ніде не бракує, до ворожого табору.

Але ця совєтська провокація зробила і велику позитивну роботу.

Вона викликала здорову реакцію профспілок та робітництва Німеччини проти спроб грати на націзмі, а теж реакцію за кордоном.

На проповідь націзму починають відповідати ідеєю об'єднаної Европи, участю в обороні Заходу, створенням міцної матеріяльної бази.

Ця карта Совєтів буде напевно також побита. Особливо тоді, як буде своєчасно до кінця розкрита та викрита їхня політика, коли націсти будуть усунені з відповідальних постів та коли німці остаточно зрозуміють, що Совєти несуть їм не національну свободу, а нову диктатуру і неволю.

Для українців це також повчальне, як розпізнавати совєтські підступні методи. Це теж ілюстрація до того, в яких складних політичних умовинах має проживати та боротися українська еміґрація в Німеччині.

В. Васильченко.

ПОШТАР У ГРИЦЯ ЗАЗУЛІ.

— Та майте совість, містер Зазуля, дивіться, я вже горбатів від листів до Вас від У.К.К., а Ви все ще не вислали Національного Датку.

Одо М'Віра.

СВЯТ ВЕЧІР

(Репортаж з Мюнхену)

Незабутній момент. Ялинка розцвілась огнями. В святочно-прибраній, затишній залі розкочується голос дзвону. Здається, рідний, з Києва чи Львова — така потуга і така туга бринить у кожному його ударі! Дарма, що грамофон, чи то платівка помітно зраджує свій невеселий вік, цей голос підбадьорує серця, настроює святочно думи, нові надії зроджує в присутніх: Христос Рождається — бо нині!..

„Жаден момент в році не викликує в душі людини стільки чуття — каже в свойому привітальному слові ректор проф. д-р Юрій Панейко, — що Святий Вечір".

За вікном — дивись, — танцюючи, злітають зорі. — „В сніжно-білій шаті, в кришталевій казці споминів з дитячих літ являються Свята Різдва Христового — завжди ті самі, завжди овіяні чаром незбагненної таємниці", підмічує в цю мить ректор Панейко.

А треба знати, що оцей Святий Вечір для мюнхенських самітників — студентів: це майже виключно його заслуга. Він все влаштовував, всім турбувався. Що більше, власними руками він змайстрував для цього свята напричуд гарні свічники. Ще більшої уваги, більшої любови вимагати, було б у цьому випадкові неможливо. Коли б і інші наші діячі та установи так щиро дбали про самітну молодь... Це так між іншим.

„О Вечоре Святий, повний родинної гармонії!" — схвильовано продовжує промовець і ще раз згадує: дитинство, найближчих; всіх тих, що розпорошені по світу; тих, які мучаться в жорстокому поневоленні, на засланні, у в'язницях, і тих, які в наслідок війни пропали без сліду, яких душі полетіли перед престол вічного Судді. В кінці він ще бажає, щоб Бог Предвічний обділив кожного на цьому святі Мира та Любови спокоєм духа; щоб дав кожному незламну віру; щоб дав гарт сталі.

Новий момент. Генеральний Вікарій о. Голинський короткою молитвою благословляє просфору, ділиться нею з господарем, з ректором Мірчуком і з іншими присутніми. Скріплена духом, братія студентська з тим-більшою завзятістю підхоплює цей знак до „наступу" на страви!..

Читачу! Не лякайсь, ще полк цей нечисленний. Навіщо маються ложки, вилки, ножі — словом — уся модерна зброя? До цього ж і почесні гості не лишаються позаду. Аж любо, як зникають: — борщ, голубці, риба та все інше.

І перші чарки не можуть встоятись перед оцим завзяттям! Очаровані цим успіхом, всі починають переможний спів — колядки, розуміється, та „Многая Літа".

Присутність пяніста Л. Горницького нагадує „побідоносцям", що в оцю святочну мить не можна обійтись без музики. Цей факт, — між іншим, наглядно демонструє силу демократії — Горницький мусить проти волі грати. Більшість бо рішає! Тож грає, приборкує стихію, на мить відводить у таємний світ божественної Музи!

І ця хвиля знов народжує терцину про Вифлеємську Ніч:

„Немов дівоча юнь, зірки па-
[лахкотіли
Купались у пітьмі, між
[овечками грілись
І пестили відтак пастуше сонне
[тіло.

Аж раптом — уночі — все небо
[загорілось
І золотом пливким, та карміном
[гарячим
На землю полилось, і землю
[озорило.

Почувши спів святий, архан-
[гельський неначе,
Збудились пастухи, а кинув-
[шись в печеру,
Де сховок мали свій, там ко-
[жен з них побачив:

Як Бог і Цар Царів у пелюшках
[химерив.

Різдво! Свято народження — родинне свято. А я назву його ще: „Святом найдорожчих споминів". Це новий міт і заповідь про Україну!

На цьому закінчу мій „історичний" репортаж із Свят-Вечора для студентів-самітників у Мюнхені. Я хочу заощадити Тобі, Дорогий Читачу, „трагедію". Студенти-бо, щасливі „переможці" співають ще, але... Поправді битва програна. Може не з браку досвіду, як більше з браку вправи. Лиш два вояки — два бувші деністи, а тепер у американських одностроях, показують: що варте регулярне військо. Та й вони врешті знемагають... перед навалою нових стравних „загонів". До речі, слово „однострої" стає причиною — „домашньої війни". Це слово пофарбоване на чорно вже від двох тисяч років панує над людьми, завважує — підчас геройського „змагання" з вином проф. Студинський. Тут „чорний однострій" о. Гриньох звертає блискавично свої сили проти „революції". Тимчасом овочі й кутя лишаються вже майже не зачеплені.

Такий кінець — один із найприємніших споминів із студентської многострадної „одисеї" на чужині в 1952 річницю Різдва Христового.

Усім організаторам і фундаторам цього Святого Вечора ще раз: „Многая Літа"!!!

ПЛЯНУЮТЬ ТРАНСКАНАДІЙСЬКИЙ ГАЗОПРОВІД

Плян будови транканадійського газопроводу, який вможливив би східній Канаді (нпр. містові Монтреал) користуватися газом, що його видобувають в Альберті, вже виготовлено. Тепер ідеться лише про те, чи Альберта — при теперішньому стані видобутку земного газу — розпоряджає відповідною надвишкою газу після заспокоєння потреб своєї власної індустрії. Рішення в тій справі видасть провінційний уряд Альберти в половині березня ц. р. Якщо відповідь буде позитивна, то Рада Транспортових Комісіонерів в Оттаві розгляне пропозиції компаній, які хотіли б взяти будову газопроводу в свої руки. Наради і дискусія над цими пропозиціями відбулися б з початком квітня ц. р.

Трансканадійська Трубопровідна Компанія, що є відділом „Дельгі Корпорейшен" в ЗДА, вже виготовила плян будови газопроводу, який сполучив би Едмонтон — через Саскатун, Вінніпеґ та північне Онтаріо — з Торонтом і Монтреалом. Окреме відгалуження газопроводу, що починало б ся у Саскатуні, сполучило б Едмонтон з Ріджайною. Більшість міст північного Онтаріо користали б із головної лінії газопроводу, або її відгалужень. Лондон і Четгем отримували б газ із торонтського газопроводу, що був би сполучений із газопроводами, які є в районі Лондон-Віндзор.

Земний газ коштував би одну третину або найбільше половину того, що сьогодні коштує газ, випродукований із вугілля чи нафтової ропи. Це значить, що із закінченням будови газопроводу — мешканці канадійських міст зможуть огрівати свої доми далеко дешевше газом ніж вугіллям чи оливою.

Альбертійський газ, мабуть буде можливо використати теж для урухомлення сталеварень в околиці Форт Вільям і Порт Артур. У цих сталеварнях переробляли б залізну руду із копалень Стіп Рок.

(*„Canadian Scene"*)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

16—30 СІЧНЯ 1902 Р.

МОГУТНІСТЬ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Злучені Держави Америки доходять до вершка своєї могутности. В ділянці промислу й торгівлі, як показують річні урядові звіти, осягнули вони першорядне місце. Їхня воєнна й торговельна маринарка уступає тільки перед англійською (має 15,000,000 тон містоти), а в державній касі було при кінці 1901 р. $ 581,000,000 готівки. Жадна країна в світі не може повеличатися такими успіхами й багатствами, ні в одній з них не проявляється таке гарячкове життя й добробут!

ЧИ НЕ БУЛО Б КРАЩЕ?

Хто дивиться одвертими очима на наших українців у Злучених Державах, не може заперечити, що під матеріяльним оглядом більшість з них стоїть краще як у старому краю. Ліпше мешкають, ліпше одягаються, ліпше відживляються. На жаль, з поліпшенням матеріяльним не пішло в парі поліпшення моральне й духове; навпаки, — під умовим оглядом деякі американські українці пішли назад, замість наперед. Найважніша причина цього, це відносини серед яких живе американський робітник — українець, бо він з діда-прадіда хлібороб. Попавши в такі відносини та зустрічаючи майже виключно те, що найгірше, мусів українець стати таким, яким його сьогодні бачимо. Щоб він став ліпшим, на це треба величезної праці свідомих інтеліґентних людей, праці такої, щоб протиділала лихим впливам, на які він кожної хвилі виставлений. Спершу треба б їх вирвати з того середовища, в якому вони живуть. Найкраще було б українцям жити таки на фармах...

ДРІБНІ ВІСТІ

Двадцять українців з Олифанту й околиці дістали минулого тижня другі горожанські папери в повітовім суді в Скрентоні. Заслуга в цьому звісного усім Ю. Хиляка. — Ф. Кохан, українець, що служив при американськім війську на Филипинах, дістав службу клерка (писаря) при асентирунковім уряді в Филаделфії. — Іван Данильчук став учителем української й англійської мови в Дофин, у Канаді. — Російські православні в Канаді хотять інкорпорувати свою церкву під назвою: „Ортодокс Руссо-Ґрік Кетолік Чорк оф Норт Америка енд Алюшен Айлендс." З цією метою вже зголосили прохання в парляменті в Оттаві. — Іван Павлишин з Мавнтен Вю (на Гавайських островах) пише, що українці заробляють там по $26 місячно на плянтаціях. Деякі закупили фарми по 50 акрів землі. — У Джерзі Сити, Н. Джерзі, на річнім парафіяльнім мітинґу 28. грудня 1901 р. вибрано такий церковний комітет: К. Сандович, предс.; Н. Пупчик, заст. предс.; К. Кирчів, секр.; Д. Голод, заст. секр.; Т. Цісляк, касієр; Л. Білянський, заст. Радних вибрано з Джерзі Сити й околиці, а саме: з Ню Йорку, Елизабету, Нюарку, Гакенсаку.

ОГОЛОШЕННЯ

Хоче женитися з інтелігентною українською дівчиною, у віці коло 25 років, американець середніх літ. кол. російський офіцер. Дівчина мусить знати англійську мову, *мати хорошу фіґуру і бути доброю ґаздинею. Адресувати: С. Елинський, Сан Франсіско, в Каліфорнії, або Окленд, Ню Зіленд.*

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ І СПІВЛАСНИКАМИ ДВАЯДЦЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО СОЮЗОВОГО МАЙНА!

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ОБВУА — ВІДДІЛ В НЮАРКУ, Н. ДЖ., З ДОРУЧЕННЯ У.Ц.К. В НЮАРКУ

—: улаштовує :—

В ПЯТНИЦЮ, 1. ЛЮТНЯ (FEBRUARY 1) 1952 Р.

о год. 7:30 ввечорі

В ЗАЛІ УКР. ЦЕНТРАЛІ В НЮАРКУ, 180 WILLIAM ST.

Свято Державности й Соборности України

на яке усі укр. організації Нюарку та укр. громадянство до численної участи запрошує. Вступ за добровільними датками. Ввесь дохід призначений на Український Конґресовий Комітет.

МУЗИЧНІ ТВОРИ ВАСИЛЯ БЕЗКОРОВАЙНОГО

Вже прийшла весна танго на фортеп. $1.00, Укр. Рапсодія на скрипку $3.00, Народнім лицарям міш. хор $0.50. На фортепіян: Коляди $1.00, На городі калинонька на 4 руки $1.50. Легкі твори: З тої гори $0.30, Сусідка $0.50, Віють вітри $0.50, Реве та стогне $0.50, Вандура $0.50, Гопак $0.30, Гандзя $0.30, Ой видно село $0.30, Ой піду до млина $0.30. — Замовляйте на адресу:

W. BEZKOROWAJNYJ
354 Barnard Street, Buffalo 6, N. Y.

Гроші платиться при отриманню нот.

КАЛЕНДАР—АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ НА 1952 РІК!

Альманах УНСоюзу—це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладинці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-гий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошта видання, ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення висилати разом з грошевою належитістю на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю вислати мені ---- примірників Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучую $------

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище --

Адреса: --
(№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ! УКРАЇНСЬКІ ВЧИТЕЛІ!

Вже появилася і продається найбільш необхідна книжка для УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ:

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

БУКВАР-ЧИТАНКА МОВО РІДНА

опрацьована І. Корицьким „рекомендована для домашнього і шкільного навчання української мови шкільним референтом „Учительської Громади" — проф. д-ром К. Кисілевським.

„БУКВАР-ЧИТАНКА" у своїх 192 сторінках має три частини: 1) Посібник для учнів англо-мовних шкіл, за яким діти, що знають основи англійського письма, легко можуть засвоїти українську абетку; 2) Буквар; 3) Читанка. В текстах біля 200 рисунків і ілюстрацій!

Зміст БУКВАРЯ-ЧИТАНКИ взяв до уваги особливі прикмети життя на американській землі, не залишаючи тісних зв'язків з Рідним Краєм.

Українські Батьки! Не відкладайте навчання української мови Ваших дітей на пізніше! Використайте зимовий час і навчіть Вашу дитину по-українському придбавши БУКВАР - ЧИТАНКУ. Ціна $2.00. Замовлення враз з належністю слати до:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ З УСІМА ОРГАНІЗАЦІЯМИ ПРИ НІЙ ТА Т-ВО СПРИЯННЯ УКРАЇНСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ РАДІ В ТРЕНТОНІ, Н. ДЖ.

—: влаштовують :—

У НЕДІЛЮ, 3. ЛЮТОГО (FEBRUARY 3) 1952 РОКУ

В ПРИМІЩЕННІ ЦЕРКОВНОЇ ЗАЛІ (824 ADELINE ST.)

СВЯТО ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ.

Початок о год. 7-ій ввечорі.

Святочну промову виголосить д-р М. Шлемкевич.

До участи запрошується все українське місцеве громадянство.

Дохід призначений на підтримку Укр. Нац. Ради.

Святочний Комітет.

БАЛЕТНА ШКОЛА НЮАРКУ

під керівництвом пріма-балерини

ВАЛЕНТИНИ ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

—: дає :—

БАЛЕТНИЙ ВЕЧІР

Перший самостійний попис нюарської школи.

НЕДІЛЯ, 3. ЛЮТОГО 1952 Р.

о год. 5:30 ввечорі

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ

180 William Street, Newark, N. J.

Перепродажа квитків у „Самопомочі".

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

має появитися як окреме недільне видання „Свободи" вже в березні 1952-го року.

Негайною висилкою замовлення пришпіть появу цього тижневика.

В тій цілі виповніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи":

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури. Передплату на тижневик зобов'язуюся вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище --

Адреса: --
(№ & Street) (City) (State)

(Date) (Signature)

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

Ліста ч. 26 (по день 26. листопада 1951)

КАЛІФОРНІЯ:
Голивуд: Василь Авраменко $10.
Лорел: Іван Сафяник $2.
Лос Анджелес: По $10: Петро Балей, Дмитро Гаранчук, Вавиль Музика, Сем Пет.
Сакраменто: Осип Кушнір $10.
КОННЕКТИКЕТ:
Колчестер: Петро Стрижаченко $10.
Джевет Сіті: Микола Микитин $5.
Ню Гейвен: Філія УККомітет на стейт Коннектикет $50 (з того $25 від філії УКК-ту, а $25 з протикомуністичної маніфестації); Стефан Шмігельський $10.
Норвіч: Михайло Тіник $10.
Виллиментик: По $10: Михайло Антошик, Михайло Болозовський, о. Олександер Биковець, Володимир Данецький, Михайло Данило, Василь Гірчиця, Павлина Гончар, Ілля Мельник, Іван Оссовський, Олекс. Соловсв, Федір Сидоренко, Омелян Веренко, Адам Вовк; Ілько Вічак $7; Андрій Федун $6; по $5: Демян Хома, Марія Дарчин, Микола Ленько, Богдан Стельмах, Володимир Тимків; Михайло Янович $2.
ДЕЛЕВЕР:
Вилмингтон: Укр. Спорт. Т-во „Беркут" з листопад. свята (Петро Щирба) $27; Степан Фединюк $10; д-р Зенон Гіль $5.
ДИСТРИКТ КОЛОМБІЯ:
Вашингтон: Стефан Скубик $25; по $10: Олекса Ланченко, Микола Пачовський, Константин Варварів, Остап Зинюк.
ІЛЛИНОЙ:
Шікаго: Ліга Американців українського походження з листопадового свята $678.41; СУМ з листопадового свята $16.60; по $25: Іван Яринюк, Антін Партика; Микола Болеста $20; по $10: Н. Антоняк, Василь Чабанівський, Петро Гой, Петро Якимишин, д-р Іван Янчишин, Ярослав Комаринський, Микола Кичма, В. Мацьків, Петро Маланчук, Михайло Михайлишин, Степан Стецик, Юрій Стельмащук, Вальтер Ванджура; Андрій Дідик і Михайло Яруняк по $5.
Сисеро: Тимко Костишин $10.
КЕНЗАС:
Персонс: Д-р Михайло Ящемчишин $10.
МЕРИЛЕНД:
Балтимор: Союз Українок Америки (59 Відд.) $15; по $10: Данило Цілик, Павло Калиновський.
Селисбері: По $10: д-р Іван Галій, д-р В. Малиновський, д-р Володимир Пеленський.
МАССАЧЮЗЕТС:
Піттсфилд: По $10: Михайло Дарчук, о. Е. Гаврилишин, Григор Колодрубський, Тетяна Колодрубська, Авксентій Никифорчук, Юрко Спасик, Микола Стефанюк; по $5: Яків Харів, Генрик Даннлів, Мантелей Семенів; Грицько Яремій $1.
МИШИГЕН:
Бентон Гарбор: Катерина Скепко $10.
Дітройт: З листопадового свята 4. листопада 1951 (І. Ващук) $60; з віча 21. жовтня 1951 (І. Ващук) $40; по $10: Григорій Дробний, Адам Дутка, Александер Йова, Михайло Кахній, Александер Камінський, Ярослав Ковалець, Юліян Кіналь, Володимир Кукурба, Андрій Кульчицький, Роман Кузеляк, Ст. Леськів, Олександер Лободовський, Данило Липцан, Богдан Макальондра, Антін Михайлів, Василь Процик; Іван Столяр $15; по $5: Іван Дячун, Олекса Кулага, Стефан Михайлів, Корнель Сеник; Михайло Гузиляк $2; Г. Трухман $1.
Гемтремк: Теодор Пальчук $20; Зеновій Форміга $10.
МІННЕСОТА:
Мінneаполіс: По $20: Вікток і Люба Филипович, Володимир і Ія Лісовичі; по $10: Дмитро Янковський, Антін Романенко; Александра Романенко $1.
МІЗУРІ:
Ст. Джозеф: Стефан Юркевич $10.
Ст. Луї: Д-р Ізидор Дубицький $10.
НЕБРАСКА:
Омага: Володимир Столярський $20 (за 1950 і 1951 рр.).
НЮ ГЕМПШИР:
Менчестер: По $10: Михайло Добрянський, М. Добрянська, Володимир Сердюк.
НЮ ДЖЕРЗІ:
Картерет: Рудольф Мандзій $10.
Грейт Медовс: Андрій Никун $10.
Ірвінгтон: По $10: Теодор Дзера, Константин Ліщинський.
Джерзі Сіті: Михайло Паламар $15; по $10: Михайло і Параскевія Команецькі, п-на Ірена Т. Міцовська, Євген Парницький, Василь Садівник; Петро Постолюк $2.
Нюарк: „Самопоміч" $10; по $10: Д-р Осип Андрушків, Софія Александер Кашуба, Надія Кашуба, Стефан Кашуба, Василь Кропівницький, Ярослав Чайківський, Андрушків, Теодор Костюк, Володимир Левицький, Ярослав Олійник, Брігіта Паненко, Василь Сак; Василь Олійник, Володимир Олійник, Петро Приходько $12.
Петерсон: Ілько Бенерик $10; Михайло і Юстина Антонів $5.
Сommіт: Сергій Колінський $10.
Тінек: Микола Данильченко $25.
Трентон: Р. Мосьпак $2.
Випені: Григор Сараб $10.
НЮ ЙОРК:
Амстердам: По $10: Сепан Демянчук, Сохонський; по $5: Володимир Кравс, Осип і Марія Вдовичин.
Асторія: Олена Залевська $2.
Обори: Запорозька Січ $25; по $10: Володимир Березівський, Тома Боцань Стефан Федишин, Стефан Фромель, Павло Грицько, Михайло Ладанишин, Теодор Мацечко, Михайло Пінчак, Еміль Саварин, Василь Стриганин; Григорій Завойський ?
Бронкс: Д-р Ярослав Макарушка $50; В. Мисак $10.
Бруклин: По $10: Д-р Борис Криницький, Стефанія Криницька, Любомир Кузьма, Михайло Матійцьо, Василь Мороз, Данило Павлюк, Лідія Погребинська, Яків Погребинський, Михайло Ровенко, Григорій Вовк; Марія Теслюк $5.
Боффало: Павло Міскало $10.
Когус: Стефан Горбач $10.
Форест Гилс: Петро Дорош $50.
Геркімер: Василь Гудзій $25; по $10 Іван Бобик, Михайло Гелетій, Евстахій Ганущак; по $5: Степан Гатала, Петро Мельник, Петро Шкварко; Василь Сілецький $4; Василь Насипаний $3.
Ню Йорк Сіті: Товариство Українських Кооператорів $10; Роман Волчук $15; по $10: Осип Воба, Софія Ховзун, Євгенія Добрянська, Ярослав і Ростислава Гузар, Яків Гніздовський, Микола Іваник, Микола Яремко, Роман Яримович, Іван Юрченко, Михайло Ющик, Ігор і Р. Коцур, Михайло Костів, Михайло Коверко, Іван Кузів, Гари Мазурик, Степан Мельник, Ілько Мицко, Володимир Онишкевич, Ярослав Паладій, д-р Б. Панчук, Микола Процик, Степан Секрета, Євген Шевчук, Степан Шевчук, Лев Стеткевич, Теофіль Турчан, Теодозій Ваґатович, Іван Вітюк, Іван Воробець; по $5: Ярослав Андрусечко, Стефан Андрушків, Марія Віскупська, Олександра Віскупська, Володимира Хабурська, Наталія Дорожинська, Юрій Клапіщак, Теофіль Павлик, Софія Теслюк; по $10: Константин і Олена Миско, Володимир Мабун; Олена Бриттан $4; Дмитро Содляк $3.
Річмонд Гіл: Волод. Цісик $5.
Рачестер: Йосиф Максимович $10.
Скенектеди: Йосиф Городиський $10.
Сиракюз: Д-р Микола Врублевський $10.
Ютика: З листопадової „Академії" (В. Запаранюк) $34.
Вестбері: Василь Пекар $5.
Йонкерс: Марія Соломон $10.
ОГАЙО:
Клівленд: Ілько Гладун $10.
Мезорі: Андрій Щерба $20 (за 1950 і 1951 рр.).
Парма: Іван Брос $1.
Стродерс: Вальтер Павлишин $10; Лев Матлак $5.
ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Ембрідж: Т-во св. Миколая (276 від. УНСоюзу) $25.
Бетлегем: Гнат Балазюк, о. Іван Михайлів по $5.
Честер: Українсько - Американська Ліга $457; „Самопоміч" з листопад. свята $10; д-р Андрій Зґута $10; Василь Слонський $5.
Янґставн: Ярослав Колодій $10.
Нютон Сквер: Алекс. Шебякин $10.
Филаделфія: Об'єднання б. Вояків-Українців $10; по $10: Ангела Банах, Іван Банах, Павло Бузань, Юрій Гаманюк, Орест Гладкий, Василь Яців, Дмитро Кульчицький, Марія Левицька-Кивелюк, Ярослав Маланчук, Лонгин Марків, Стефан Новоженюк, Стефан Подоляк, Марія Петрів, Євген Рудий, Дмитро Слобода, Андрій Стадніцький, Іван Ситник, Анатоль Штанько, о. Теодорович Павло, Іван Васютин, Лонгин Зелінський; по $5: Мирон Лис, Олекса Лис.
Пітсбург: Іван Тимошенко $10.
ВІРДЖІНІЯ:
Геризонбург: Д-р Роман Л. Яців $10.
ВАШИНГТОН:
По $10: Олена Струц, Петро Пономарчук.

● ДЯКОУЧИТЕЛІ ●

К О Н К У Р С!

Укр. Гр. Катол. Парафія Преч. Діви Марії в Мікіз Ракс, Па. пошукує **ДЯКОВЧИТЕЛЯ**, щоби провадив хор. Уладжував концерти, представлення і провадив укр. діточу школу. Кандидат середнього віку, інтеліґент, щоби володів англійською і українською мовами. Посаду може обняти 20. лютого 1952. Місячна платня згідно з умовою і інші доходи. Парафія числить 650 родин. Голоситись на адресу парафіяльного секретаря: **MIKE GURNIAK, 327 Helen St., McKees Rocks, Pa.** Phone: FE 1-5035.

● БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ●

НА ПРОДАЖ Реставрація в індустріяльним приміщенні у Филаделфії. Пишіть або кличте:

MICHAEL ELKO
605 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.
Phone: Ma 7-2407

● ЮВЕЛІР ●

CHARLES & CHARLES
191 Ave. B, Corner 12th St.
New York 9, N. Y.
Telephone: CA. 8-1889

Годинникар і ювілер від 1905 р. Агенція на гарні швайцарські та американські годинники та біжутерію. Всю працю виконується у власній робітні. Один рік гарантії.

● Книжки-Журнали-Картки ●

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВЕ ВИДАННЯ!

„ДИМ ВІЧНОСТИ"
ОЛЕКСИ ВЕРЕТЕНЧЕНКА
Книга лірики.
Обкладинка Е. Козака.

Ціна примірника на люксусовому папері—1 дол., з пош. пересилкою. Наклад обмежений. Замовлення надсилати до головного складу:

O. ROZMAY
6032 Widman Pl., Detroit 11, Mich.
U.S.A.

„МІТЛА", календар-альманах гумору і сатири за участю найкращих мистців укр. сатири і карикатури, справжня всенародна енциклопедія сміху на всіх 366 днів переступного 1952 р. 120 сторін друку, 40 сатир і гуморесок, 68 ілюстрацій. Висилає всюди обезпеченою посилкою по одержанні 1 дол. 20 ц. **W. MAGUN, P. O. Box 361, Cooper Sta., New York 3, N. Y.** Приймає теж передплату на часопис „Мітла".

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ
ВОЛОССЯ?

Якщо ви стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиках через неприродну сухість, ви зрадієте, як довідаєтесь від людей, що колись хворіли на випадання волосся на голові. Вони врятували себе від цієї недуги вживання нового ліку, що зветься ТРАЙСАН (Trysan).

Доходять відомості, що ці й інші турботи з волоссям, які бувають від сверблячки, малого лишаю тощо, припинилися завдяки правильному вживанню цього чудового ліку.

Не зволікайте, аж поки погіршає стан вашого волосся, а зараз же вживайте ТРАЙСАНУ. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви зможете дістати його за спеціяльну ціну, коли надішлете поштою повідомлення до **Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y.** Звідти вишлють вам дві тридолярові пачки за $5, тобто із знижкою $1 від звичайної ціни. Коли посилати післяплатою (C.O.D.), тоді додати ще поштову доставу.

Імя ____________
Адреса ____________
Місто ____________ Стейт______

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ХВОРИХ НА
РЕВМАТИЗМ
І АРТРАЙТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВИЛІКУВАТИ.

Численні відгуки доказують, що болі, викликані ревматизмом, артрайтисом, напухлими суглобами, сціятикою і невритом, можуть бути швидко вгамовані новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі хворих, що почували себе безнадійно, тепер радісно розголошують, що вони вперше відчули справжнє полегшення. Багато з них кажуть, що їх біль ущух уже після першої дози цього помітного ліку.

Якщо й ви терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ. Можете дістати його за спеціяльну ціну, коли надішлете це повідомлення до **OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y.** Звідти пришлють вам дві тридолярові пачки за $5, отже, за знижкою в один доляр від звичайної ціни. Не посилайте грошей, а заплатіть листоноші при врученні ліку. Та поспішайте швидше, бо запас обмежений.

Імя ____________
Адреса ____________
Місто ____________ Стейт ____

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ
МУЖЧИН

Молодечих радощів бракує часто мужчинам перетомленим, вичерпаним зі сил або нервозним. У деяких випадках завважали, що недостача належних або вистачальних вітамінів в щоденних стравах була причиною недостачі енергії або бадьорости. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Важливими є звідомлення від таких, що зазнали незвичайного добродійства від нової вітамінової пігулки, званої TRI-X. Ця пігулка, як провірено, містить в собі мінімальну щоденну вимогу важливої вітамінової енергії для кожної дорослої людини. Багато людей є просто здивованими, як оця сполука вітамінів стає в пригоді природі при витворюванні нової енергії й життєздатности.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть набути TRI-X, коли вишлють оце повідомлення до **OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y.** Звідти пішлють їм негайно пачку за $3.50 відворотною поштою. Не треба посилати грошей — заплатіть просто листоношові при дорученні.

Імя ____________
Адреса ____________
Місто ____________ Стейт ____

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ ГЕМТРЕМК, МІШ.

Спільна Академія в пам'ять О. Басараб

Українське зорганізоване жіноцтво працює в нашій громаді з великим успіхам. В 1951 році побудовано дві величаві рідні школи, якраз завдяки нашій жінці, мамі-патріотці, бо 85% праціжертви дало наше зорганізоване жіноцтво. До того всі успішні імпрези були тільки ті, де працювала жінка. Також і цей 1952 рік починаємо спільно. Усе зорганізоване жіноцтво східної сторони міста Дітройт відсвяткує традиційну Академію в пам'ять Ольги з Левицьких Басараб, дня 10 лютого в Українській Хаті в Гемтремку. Просимо інші Організації в цей день стриматися від влаштування підприємств. Просимо теж слідити в пресі за дальшими оголошеннями програми цеї Академії. Злучені організації українського жіноцтва східної сторони міста Дітройту: Відділ С.У.А. 5—26—31 і 61; Жіночий Від. Української Гетьманської Організації ім. св. Ольги; Сестрицтво Н.З. Пресв. Діви Марії; Український Золотий Хрест.

А. Г. Біловус

ТОРОНТО, ОНТ.

Член проводу ОУН і заступник голови УНРади в Канаді

Цьогорічне Різдво принесло українській спільноті в Канаді дійсно милу несподіванку. Сюди завітав із Европи у відвідини саме під Різдво визначний знавець української внутрішньої політики і відомий громадський діяч інж. Осип Бойдуник, член Проводу Українських Націоналістів і заступник голови Української Національної Ради, якої був одним з ініціяторів і співтворцем.

В навечеріє Нового Року, 13 січня, філія УНО, Торонто-місто, влаштувала традиційну просфору, в котрій взяло участь (помимо штрайку трамваярів) кругло 650 осіб, де достойним гостем побіч Екзарха східної Канади Кир Ізидора Борецького, був інж. О. Бойдуник. Під закінчення просфори Шановний гість виступив з довшою промовою, висловивши радість з приводу того, що є гостем на цьому величавому святі так численної української родини Торонта, а радше почуватися її співчленом і разом святкувати це велике свято народження Христа-Месії, народженого Ісуса — Правди. Ми всі тут, говорив дальше заступник голови УНРади, спільно радіємо цим великим торжеством і тішимося, що можемо його святкувати в радощах і мирі, а все ж таки наші серця і очі звернені ген далеко на рідні землі до наших дорогих і близьких: Як вони там святкують це велике торжество народження Ісуса. Саме рік тому, в навечеріє Різдва, як ми тут засіли до святої вечері, на вулицях Тернополя стрічали народження Христа наші підпільники в бою з відділами МВД (НКВД), в котрих згинув провідник Теренової (Краєвої) Екзекутиви ОУН і поручник УПА сл. п. Медвідь-Кривоніс. Ось так святкує Різдво Україна!

В дальшому підкреслив промовець велику вагу української спільноти в Канаді для визвольної боротьби України. Своєю повагою, творчим зусиллям і культурними надбаннями, вона звертає на себе увагу англо-саксонського світу, а через те привертає очі політиків цього світу і до цілости української справи в світовому маштабі. Тому саме українська нова іміграція повинна всеціло включитися в тутешнє організоване життя і не творити раз-у-раз нові організації, але спільно з дотеперішніми українцями розбудовувати їхні надбання.

Саме велике завдання українського громадянства на зовнішньому українському відтинку на заокеанському континенті: Закинути роздори і з'єднаними силами обстоювати інтереси України перед цими, що будуть рішати про долю світу. На внутрішньому українському фронті ми тут мусимо бути дальшим запіллям українського визвольного фронту, його піддержувати морально і підсилювати матеріяльно.

Ентузіястичні оплески виявили повне зрозуміння і солідарність з промовцем.

Цього самого вечора відвідав інж. Бойдуник просфору ще й в другій філії УНО західного Торонта, де його прийняли також з великими оваціями!

Інж. А. Д. Добрянський

ДОБРІ ВІСТІ
ПРО
СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо ваше волосся сивіє, ви зрадієте, коли довідаєтесь, що вже з'явився новий лік під назвою NUVIDA і що на диво помагає позбутися сивини. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю ліку. Натирайте доти, доки волосся не дістане бажаного кольору. Хто його вживає не може надивуватися, як легко можна новим способом відтворити природне волосся з молодечим виглядом.

Читачі цієї газети можуть купити дві пляшки цього ліку за $4, хоч окремо вони коштують по $2.50. Треба тільки надіслати цей вирізок до **TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y.** Не посилайте грошей, а заплатіть просто листоноші 4 доляри та ще вартість пересилки. Зробіть же негайно, бо кількість ліку обмежена.

Імя ____________
Адреса ____________
Місто ____________ Стейт______

● Професійні оголошення ●

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лічуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі. В неділі від 11 до 1 попол. Еґзамінація $3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги. Fluroscopy. X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m.
В неділі від 10-2 попол.

● РОЗШУКИ ●

Пошукую ЯКИМ ІРИНУ, яка правдоподібно проживає в Торонто (Канада). Хто знає про місце її теперішнього перебування, або її саму, прошу ласкаво зголоситись на адресу:

ТУР НАТАЛІЯ,
32 E. 7th St., New York 3, N. Y., U.S.A.

УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ (РЕКОРДИ)

Купуйте в Українській Фірмі „СУРМА".
Одна рекорда 89 цт. 12 рекордів з пересилкою $10.00.

501 Заповіт. Думи мої. Хор в Україні Городовенка.
502 Ой у лузі. Гуляв чумак. Вандуристи і Хор Городовенка.
503 Ой ходила дівчинонька. Гопак, танець. Хор і Вандуристи.
504 Арія Остапа. Арія Матері. З опери Тарас Бульба з орх.
104 Запорожець за Дунаєм, Карась і Одарка з орх. ч. I.
105 Запорожець за Дунаєм. Карась і Одарка з орх. ч. II.
106 Ой гоп ти ни ни. І хліб пекти. Бандуристи в Україні.
107 Ой не шуми луже. Ой я нещасний з Наталки Полтавки.
108 Ой видно село. Стрілецька Пісня. Хор. Танець.
109 Стукалка. Танець, Вандуристи. Баламути, дует з орх.
110 Дівчинонька по гриби ходила. Дів. Хор. Вандуристи.
111 Запорожець за Дунаєм. Ой щось дуже загулявся. Сольо.
112 Катерина Опера. Дует Андрія і Катерини з орх.
113 Розпрягайте хлопці коні. Гей нуме хлопці. Хор.
114 Зелений Кудрявчик. Ой зза гори. Хор.
115 Від Бережан до Кадри. Стрілецька. Казав мені Батько сольо.
116 Я сьогодня. Зелений гай. Пісні УПА. Вандур. Ганушевського.
117 Гей степами. Ой там під лісом. УПА Вандур. Ганушевського.
118 Цвіла цвіла калинонька. Пливе човен. УПА. Ванд. Ганушевсь.
119 Ніч така ясна. Ой не пугай пугаченьку. Сольо з орхестрою.
120 Думи мої. Ой чогож ти дубе. Басове сольо з орхестрою.
121 Дударик. Ой устану я в понеділок. Хор капеля.
122 Коло млина. Хор Котка. Гагілка дівочий хор...
123 Ой на горонці Хор. Над поточком прала, комічне сольо.
124 Ти моє сонце. Світить сонце, сольо І. Слободяна.
125 Засяло сонце. В горах грім гуде. Сольо І. Слободяна.
126 Віють вітри. Дід Рудий з Наталки Полтавки.
127 Ой хмелю. По той бік гора. Дуети з орхестрою.
128 Де ти бродиш. Коли Розлучаться двоє. Дуети.
129 Ой їхав я гори током. Гуцульська пісня і Танець.
130 Танго, над морем. Осінні думи. Вальц. Орх.
131 Ой не світи місяченьку. Ой у полі. Сольо з орхестрою.
132 Ой сад виноград. Понад садом садом. Хор жіночий.
133 Почаївська Божа Мати. Страшний суд. Хор.
3030 Бандура. Стелися барвінку. Хор і орхестра.
3031 Реве та стогне. Часть I і II. Хор і орхестра.
3037 Українська Суета. Часть I і II. Хор і орхестра.
3040 Закувала та сива зазуля. Сусідко. Хор і орхестра.
3057 Ой лопнув обруч. Коло млина. Хор дівочий.

СЕТ Но. 2 12 Рекордів рекордовані в Україні	$10.00
СЕТ Но. 3 Рекорди Кошиця, 10 рекордів 27 пісень	10.00
СЕТ Но. 4 Рекорди до танцю, награні орх. Снігура	9.00
СЕТ Но. 5 Рекорди до танцю, награні орх. Олексина	9.00
СЕТ Но. 6 Рекорди до танцю, награні орх. Олексина	9.00
СЕТ Но. 7 Рекорди комічні, колюмбія Жуковського	9.00

Пересилайте відразу Моней Ордер або готівку, то скорше дістанете.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА для тих, що хотіли б мати більшу кількість добрих українських платівок у своїй хаті або до розпродажі. 100 повищих платівок ми продамо за $65.00. Присилайте гроші з замовленням або завдаток—решту заплатите C.O.D., тобто поштареві при відборі. Висилаємо теж за границю!

Повищі українські рекорди найкращі в світі купуйте в СУРМІ. В Українській Фірмі. Жадайте оригінальні. Непереоблені.

SURMA BOOK & MUSIC Co
11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Перевози місцеві - - - - - Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ
КАПЕЛЮХІВ І МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ
НА ОГРАНИЧЕНИЙ ЧАС

Можете заощадити від 15% до 40%
отже користайте з цеї нагоди.

Склеп отворений щоденно до год. 8:30 ввечорі, а в пятниці і суботи до 10. год. ввечорі.

Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано і кожного четверга між 7—8 год. ввечорі, станція WHOM-FM.

Говоримо по українськи.

DUNLEY HAT SHOP, 14 Saint Marks Place
(Іст 8-ма вул., Between 2 & 3 Ave., New York City.

У ВАС
БЕЗСОННЯ?

Мляві нирки, що не вимивають належно трійливих відходів з крови, можуть бути причиною ваших недомагань: нервовість, безсоння, біль голови, в крижах, у ногах та запаморочення.

Багато людей, що хворіли на ці недуги, відчули тепер велике полегшення від нового ліку, що зветься ВУ-КА-ЛО МІШАНИНА (Bu-Cal-o Compound). Цей лік, що складається з витягів з п'ятьох діючих рослинних ліків, спроможний помогти виділити відходи, що забирають з тіла шкідливі залишки.

На спеціяльне замовлення читачі цієї газети можуть дістати цей лік за знижену ціну. Пошліть тільки цей відрізок до **OREGON DRUG PRODUCTS, Box 762, Dept 200, Peekskill, N. Y.** Звідти вишлють вам дві тридолярові плащечки тільки за $5, отже із знижкою $1. Не посилайте грошей, заплатіть просто листоноші при врученні.

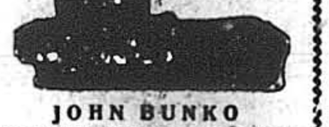
Імя ____________
Адреса ____________
Місто ____________ Стейт______

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746

Дві нові в модерній кольоніяльній стилю каплиці.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як **$150**
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
B BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2759. Нема куди повернутися.

„Ось слухай, хтось підходить до нас. Це перехресний коридор" — остерігав Тарзан. „Войовники" — вистогнав Тарзан. — „Вони хочуть прослідити гомін, що ми його вчинили".

„А нема місця, де б сховатися! Мусимо податися взад!" — вишептав Д'Арнот поспішно. — „Уже запізно" — відповів Тарзан. — „Вони прибіжать туди, заки ми дійдемо до залі нарад".